

**KOHTUTE HALDAMISE NÕUKOJA
KAHEKÜMNE KAHEKSANDA ISTUNGI
PROTOKOLL (elektrooniline istung)**

TALLINN

05. mail 2006

Osalesid **Märt Rask**, Riigikohtu esimees, kohtute haldamise nõukoja esimees
Lea Laarmaa, Riigikohtunik
Malle Seppik, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik
Ago Kutsar, Tartu Ringkonnakohtu esimees
Helve Särgava, Harju Maakohtu esimees
Donald Kiidjärv, Tartu Maakohtu esimees
Aivar Pilv, Advokatuuri esindaja, vandeadvokaat
Norman Aas, Riigi peaprokurör
Allar Jöks, õiguskantsler
Mait Klaassen, Riigikogu liige
Reet Roos, Riigikogu liige
Kristel Laurson, Justiitsministeeriumi kohtute osakonna kohtuhaldustalituse referent

Juhatas **Märt Rask**, Riigikohtu esimees
Protokollis **Kristel Laurson**, Justiitsministeeriumi kohtute osakonna kohtuhaldustalituse referent

Algus 18. aprill 2006

Lõpp 28. aprill 2006 (Allar Jöksi arvamus 2. mail 2006)

Päevakord:

1. Tallinna HK kodukorrale nõusoleku andmine
2. Tartu HK kodukorrale nõusoleku andmine
3. Tartu MK kohtukorrale nõusoleku andmine
4. Nõusolek JM määruse nr 46 muutmiseks (Maa- ja halduskohtute kohtumajade täpsed asukohad ja teeninduspiirkonnad ning ringkonnakohtute asukohad)
5. Nõusolek JM määruse nr 47 muutmiseks (Maa-, haldus- ja ringkonnakohtu kohtunike arv ja jagunemine kohtumajade vahel).

1. Tallinna HK kodukorrale nõusoleku andmine

Jöks – põhimõttelisi märkusi ei ole. Tallinna Halduskohtu kodukord on parandatud õiguskantsleri ettepanekute kohaselt.

§ 5 lg 4 p 8: halduskohtu esimees teeb justiitsministrile ettepanekuid kohtunikele erakorralise puhkuse andmiseks. Säte ei ühti kohtute seaduse § 84 lõikega 5, mille kohaselt võib kohtunikule kuni üheaastast erakorralist tasuta puhkust anda Riigikohtu esimees selle kohtu üldkogu nõusolekul, kus kohtunik töötab.

§ 5 lg 4 punktid 14 ja 15: halduskohtu esimees kooskõlastab kohtudirektori koostatud kohtu struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu. Säte ei haaku üheselt kohtute seaduse § 18 lõikega 4, mis sätestab: "Halduskohtu struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu kinnitab kohtudirektor, välja arvatud õigusemõistmise funktsiooni teostamisega seotud osas. Selles osas kinnitab struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu kohtu esimees. [...]." Võimalike vaidluste ärahoidmiseks ja ennetamiseks võiks kaaluda sõnastuse täpsustamist kodukorras.

Parandusettepanekud Tallinna Halduskohtu esimehele edastatud, kes lubas muudatused sisse viia.

Hääletus: KHN liikmed on nõusoleku andmise poolt.

Otsustati – anda nõusolek Tallinna Halduskohtu kodukorrale.

2. Tartu HK kodukorrale nõusoleku andmine

Jöks – põhimõttelisi märkusi ei ole. Tartu Halduskohtu kodukord on parandatud õiguskantsleri ettepanekute kohaselt.

§ 4 lg 4 p 7: halduskohtu esimees teeb justiitsministrile ettepanekuid kohtunikele erakorralise puhkuse andmiseks. Säte ei ühti kohtute seaduse § 84 lõikega 5, mille kohaselt võib kohtunikule kuni üheaastast erakorralist tasuta puhkust anda Riigikohtu esimees selle kohtu üldkogu nõusolekul, kus kohtunik töötab.

§ 4 lg 4 punktid 13 ja 14: halduskohtu esimees kooskõlastab kohtudirektori koostatud kohtu struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu. Säte ei haaku üheselt kohtute seaduse § 18 lõikega 4, mis sätestab: "Halduskohtu struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu kinnitab kohtudirektor, välja arvatud õigusemõistmise funktsiooni teostamisega seotud osas. Selles osas kinnitab struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu kohtu esimees. [...]."

Võimalike vaidluste ärahoidmiseks ja ennetamiseks võiks kaaluda sõnastuse täpsustamist kodukorras. Väikese märkusena võiks välja tuua veel, et kodukorra § 19 lõigete 3 ja 4 sisu ei haaku paragrahvi pealkirjaga.

Parandusettepanekud Tartu Halduskohtu esimehele edastatud 2. mail. 5. maiks ei ole kohtu esimees parandusettepanekute arvestamise osas vastanud, kuid kuna õiguskantsleri märkused ei olnud põhimõttelist laadi, siis saab lugeda nõusoleku antuks.

Hääletus: KHN liikmed on nõusoleku andmise poolt.

Otsustati – anda nõusolek Tartu Halduskohtu kodukorrale.

3. Tartu MK kohtukorrale nõusoleku andmine

Jõks – Palume kaaluda eelnõu § 7 lg 3 ja 3. peatüki vajalikkust. Kohtu esimehe poolt kehtestatavas kohtu kodukorras kohtu üldkogu kodukorra kehtestamine ei pruugi olla kõige parem lahendus. Iseenesest selle võiks mahutada KS § 42 lg 1 klausli "kohtu töökorraldus" alla, kuid:

Kohtute seadus ei näe ette, et kohtu üldkogul kui kohtunike omavalitsusorganil peaks olema oma kodukord. Kuna tegemist on sisemise töökorralduse küsimusega, on selle kehtestamine siiski kindlasti võimalik. Nii ongi nt halduskohtute kodukordades ette nähtud, et üldkogu võtab ise vastu oma täiendava kodukorra. Kuigi ka kohtu kodukorra saab kehtestada vaid kooskõlastatult kohtu üldkoguga, on kohtu kodukorra kehtestamise pädevus siiski kohtu esimehel (lisaks nõusolek KHN-It – KS § 42 lg 1, § 41 lg 1 p 7). Juriidiliselt on erinev, kas kodukord kehtestatakse ja muudetakse kohtu esimehe poolt kooskõlastatult üldkoguga või üldkogu enda poolt. Üldkogu töökorralduse üle otsustamine peaks kuuluma eeskätt üldkogu kui vastava kohtu kohtunike omavalitsusorgani, mitte aga esimehe (nõusoleku vormis ka KHN) pädevusse.

§ 8 lg 5 p 7: kohtu esimees teeb justiitsministrile ettepanekuid kohtunikele erakorralise puhkuse andmiseks. Säte ei ühti kohtute seaduse § 84 lõikega 5, mille kohaselt võib kohtunikule kuni üheaastast erakorralist tasuta puhkust anda Riigikohtu esimees selle kohtu üldkogu nõusolekul, kus kohtunik töötab.

§ 8 lg 5 punktid 13 ja 14: kohtu esimees kooskõlastab kohtudirektori koostatud kohtu struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu. Säte ei haaku üheselt KS § 9 lõikega 4, mis sätestab: "Maakohtu struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu kinnitab kohtudirektor, välja arvatud õigusemõistmise funktsiooni teostamisega seotud osas. Selles osas kinnitab struktuuri ja kohtuteenistujate koosseisu kohtu esimees. [...]."

Võimalike vaidluste ärahoidmiseks ja ennetamiseks võiks kaaluda sõnastuse täpsustamist kodukorras. § 22 lg 4 sätestab üldkogu eesistuja: kohtu esimees; tema puudumisel ameti poolest vanim kohalolev kohtunik või kohtu esimehe kohusetäitja. See ei ühti üheselt kohtute seaduse normidega: § 35 lg 3 s 2: üldkogu eesistuja on kohtu esimees; § 12 lg 6: esimehe äraolekul asendab teda esmajoones tema määratud kohtunik, selle puudumisel kõige kauem teenistuses olnud kohtunik või teenistusaegade võrdsuse korral vanim kohtunik.

Antud aspekt võib saada oluliseks otsuste vastuvõtmisel, kus häälte võrdse jagunemise korral on määravaks kohtu esimehe / eesistuja hääl (kodukorra § 26 lg 3, KS § 35 lg 4).

Võimalike vaidluste ja praktiliste probleemide ärahoidmiseks ja ennetamiseks oleks mõttekas sõnastus ühtlustada seaduses sätestatuga.

Kodukorras on 2 paragrahvi numeratsiooniga 33.

§ 35 puhul on tegu normiga, mis ei reguleeri asutusesiseseid suhteid ja mis selle üldisuse tõttu (juurdepääsuõigusest võib olla mitmeid erandeid) ei peaks ka asuma kodukorras.

Lisaks on paragrahvi pealkirjas nimetatud distsiplinaarkomisjoni otsuseid. Tegu on distsiplinaarkolleegiumi, mitte -komisjoniga.

Kutsar - Tartu MK kodukorda peaks veidi kohendama, seega võiks selle 19. mai päevakorda panna.

Kiidjärv – vajalik selle arutamine lükata edasi järgmise istungini.

Otsustati: kuna tegu on põhimõtteliste ettepanekutega, lükatakse Tartu Maakohtu kodukorra kinnitamine edasi 29. KHNi istungile 19. mail 2006.

4. Nõusolek JM määruse nr 46 muutmiseks (Maa- ja halduskohtute kohtumajade täpsed asukohad ja teeninduspiirkonnad ning ringkonnakohtute asukohad)

KHN liikmed on määruse muutmise poolt.

Otsustati – anda nõusolek justiitsministri määruse nr 46 muutmiseks.

5. Nõusolek JM määruse nr 47 muutmiseks (Maa-, haldus- ja ringkonnakohtu kohtunike arv ja jagunemine kohtumajade vahel)

KHN liikmed on määruse muutmise poolt.

Otsustati – anda nõusolek justiitsministri määruse nr 47 muutmiseks.

Märt Rask

Kristel Laurson